

PUBLIEKE STANDBEELDEN EN GEDENKPLATEN VAN APOTHEKERS

Apr. H. Leupe / apr. G. Gilias

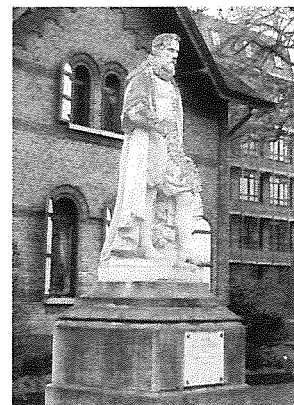
Op vraag van wijlen prof. Leo Vandewiele, ruim twintig jaar geleden, is het gelukt een lijst samen te stellen van apothekers die een publiek standbeeld of gedenkplaat gekregen hebben. Hierin zijn dus niet opgenomen de ontelbare bustes of gedenkplaten binnen in bestuursgebouwen. Het gaat over beelden die voor iedereen op straat zichtbaar zijn.

De meeste beelden zijn terug te vinden bij *Wikipedia* of *Google*.

België

* Peeter Van Coudenberghe

Hij leefde van 1518 tot 1599 en is vooral bekend gebleven als botanicus. Hij was over gans de wereld gekend voor zijn plantentuin in Borgerhout. Zijn eerste standbeeld, gemaakt door De Cuyper, stond op de vesting van Antwerpen, later in de Plantentuin in Antwerpen. Het werd vernield in de eerste wereldoorlog. Dankzij apr. Guy De Munck werden de brokstukken teruggevonden en werd er een nieuw beeld gebouwd in 1996, in de Plantentuin van Antwerpen, tussen de Leopoldstraat en de Gasthuisstraat.

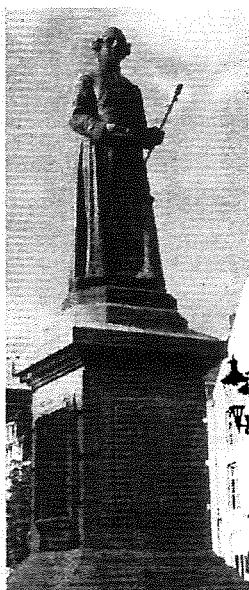

België en Nederland

* Jan Pieter Minckele(e)rs

Leefde in Maastricht van 1748 tot 1824 en verkoos fysica boven de apotheek van zijn vader die hij niet lang open hield. Hij ondernam studies in de wijsbegeerte en de godgeleerdheid en ontving te Luik (B) de lagere geestelijke orden. Daarna vervolgde hij zijn studies te Leuven, waar hij in 1770 tot subdiaken werd gewijd (hij wordt trouwens meestal afgebeeld als geestelijke met soutane). Hij is vooral gekend gebleven voor zijn ontdekking van lichtgas uit koolsteen. Ook de straatverlichting in Maastricht gebeurde zo.

Minckelers kreeg een standbeeld in Maastricht (met de eeuwige vlam en in soutane) en te Leuven (Heverlee, als professor met toga, met naast hem hertog Lodewijk, Engelbert van Arenberg).

Maastricht

Arenberg (Heverlee)
(Foto G. Gilias)

Nederland

* A.J. Geerts

Oudendijk 1843 – Japan 1876.

Deze militaire apotheker ging al vroeg naar Japan en stelde daar de eerste Japanse Farmacopee op. Voor het vele werk dat hij daar verrichtte kreeg hij in Japan een publieke gedenkplaat met Japanse tekst.

Duitsland

* Martin Heinrich Klaproth

Berlijn 1743 – 1817.

Was professor in de chemie. Hij ontdekte uranium, strontium, titanium en tellurium. Hij kreeg een muurplaat in de Spandaustrasse 25 te Berlijn.

* Johann Bartholomaeus Trommsdorff
Erfurt 1770 – 1837.

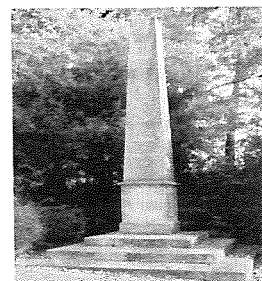
Zoon van een apotheker. Als professor richtte hij veel farmaceutische instituten op en lag aan de basis van de academische vorming van apothekers. Hij richtte een farmaceutisch fabriek op in Tenditz (Tollwitz) en kreeg een gedenkmonument in de muur van het hoofdpostgebouw van Erfurt, ingewerkt in een medaillon.

* Rudolph Brandes

Bad Salzungen 1795 – 1842

Behaalde na de dood van zijn vader het diploma van apotheker in Halle en studeerde af als natuurkundige. Hij had een hoog aanzien. Ontdekte nieuwe planten zoals Delphinium, schreef reisverhalen en werd ook literair geprezen. Was vriend van W. Goethe.

Hij kreeg een gedenkmonument in de vorm van een obelisk.

Johann Friedrich Böttger.

* Johann Friedrich Böttger

Meissen 1682 – 1718.

Is de uitvinder van porselein met kaolien. Hij experimenteerde als alchemist op zoek naar goud. De koning van Pruisen, Frederik I, sloot hem op om winst te slaan uit zijn uitvinding. Dit porselein moest het dure Chinese porselein vervangen. Hij bleef opgesloten tot de dood om het geheim te bewaren.

* Frederich Wilhelm Sertürner

Neuhaus 1783 – Hameln 1840.

Hij is gekend voor de ontdekking van morfine. De naam komt van Morfeus, de god van de slaap. Sertürner wordt aanzien als de grondlegger van de chemie der alkaloiden. Zijn standbeeld staat in Neuhaus.

Zweden

* Carl Wilhelm Scheele

Gothenburg 1742 – 1786.

Had een apotheek in Koping, die nu een museum is. Hier staat ook zijn standbeeld.

Hij deed vele ontdekkingen: wijnsteenzuur, citroenzuur, chloor, mangaan, melkzuur e.a. en wordt aanzien als de grondlegger van de wetenschappelijke scheikunde.

De Internationale Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie heeft een zelden toegekende prijs ontworpen onder de naam Scheele Medaille. Professor L. Vandewiele heeft deze prijs ontvangen voor zijn gehele werk.

Frankrijk

* Antoine Augustin Parmentier

Montdidier 1737 – Parijs 1813.

Deze militaire apotheker overleefde de oorlog dank zij de aardappel die hij later promoveerde tegen de hongersnood. Hij heeft zeer veel gepubliceerd over eetwarenanalyse.

Kreeg een standbeeld op de binnenkoer van de Faculté de Pharmacie in Parijs, een beeld in Montdidier en een in Neuilly-sur-Seine.

Montdidier

Parijs

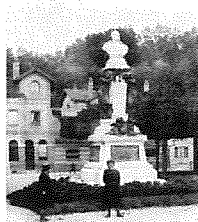
* Joseph-Bernard Pelletier

Parijs 1788 – 1842.

* Joseph-Bienaimé Caventou

1795 – 1877

Beide apothekers hebben samen een monument op de Boulevard Saint-Michel te Parijs. Ze werkten samen en ontdekten strychnine, brucine, veratrine en kinine (1820).

* Emile-Justin Menier

1826 – 1881.

Als chocoladefabrikant zette hij de fabriek van zijn vader verder. Hij was burgemeester en volksvertegenwoordiger te Noisiel-sur-Marne.

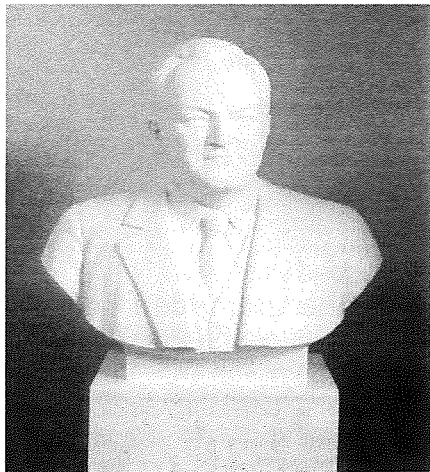
Canada

* Louis Hébert

1575 – 1627.

Vetrok per schip uit Parijs naar Canada samen met 50 koloniale. Hij werd er weggejaagd door de Engelsen maar keerde terug in 1617.

De stad Québec richtte een standbeeld op in 1913 (met echtgenote en schoonzoon), voor zijn menslievendheid.

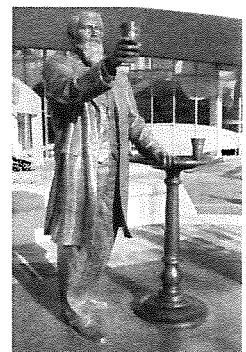

Verenigde Staten

* Hubert Horatio Humphrey

Wallace 1911 – 1978.

Studeerde voor apotheker, daarna politicologie en werd burgemeester van Minneapolis, later senator. Verloor de verkiezing van J.F. Kennedy en werd vice-president onder Johnson.

* John Stith Pemberton

Georgia 1831 – Atlanta 1888.

Kreeg pas in 2007 een standbeeld geplaatst vlak voor het Coca-Cola museum in Atlanta. Hij bestudeerde cocaïne en cola en zocht een alcoholvrije drank als tegenhanger van de alcoholhoudende Franse wijn met coca. In 1894 kwamen de eerste flesjes Coca-Cola op de markt.

Apr. H. Leupe

Holdestraat 2, bus 3/1

B-8760 Meulebeke

Leupe.hugo@skynet.be

(Foto's: Wikipedia, Google, Gilijs)